

Bractwo Czarnej Wody 2000-2022

Opr.

Józef Malinowski

86-150 OSIE, ul. Rynek 2

bczw@poczta.onet.pl

prezes@bractwoczarnejwody.org.pl

www.bractwoczarnejwody.org.pl

Bractwo Czarnej Wody

- Zebranie założycielskie
7 października 2000 w Grzybku
- Wpis do rejestru stowarzyszeń
21 marca 2001
- Pierwsze Walne Zebranie 7 kwietnia 2001
- Wpis do rejestru przedsiębiorców
11 października 2001
- Wpis do rejestru organizacji pożytku publicznego 30 kwietnia 2009
- KRS 0000003678, NIP 559-18-17-154,
REGON 092935041

Ze Statutu – Cele Bractwa

- 1. Promowanie walorów przyrodniczych, historycznych i kulturowych Polski, szczególnie obszarów leżących nad Wdą,**
- 2. Promowanie idei zrównoważonego rozwoju,**
- 3. Ochrona różnorodności biologicznej, krajobrazowej oraz kulturowej Polski ze szczególnym uwzględnieniem terenów nad Wdą,**
- 4. Wzmacnianie tożsamości lokalnej i regionalnej, rozwój społeczności lokalnej,**
- 5. Prowadzenie działalności edukacyjno – wychowawczej,**
- 6. Inspirowanie, wspieranie i uzupełnianie działań administracji rządowej i samorządowej w zakresie ochrony przyrody i środowiska oraz dóbr kultury w Polsce, w tym szczególnie w dorzeczu Wdy,**
- 7. Promocja idei wolontariatu i praca na rzecz jego rozwoju,**
- 8. Upowszechnianie krajoznawstwa i turystyki, szczególnie wśród dzieci i młodzieży,**
- 9. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,**
- 10. Działalność wspomagająca rozwój turystyki w Polsce, szczególnie na terenach nad Wdą,**
- 11. Wspomaganie podmiotów związanych z ochroną i promocją zdrowia oraz z udzielaniem pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, wypadków i chorób.**

Ze Statutu – Sposoby realizacji celów statutowych

- 1) Prowadzenie działalności popularyzatorskiej, wydawniczej i filmowej promującej walory Polski, szczególnie terenów nad Wdą, oraz ideę zrównoważonego rozwoju,**
- 2) Organizowanie prelekcji, pokazów oraz szkoleń,**
- 3) Współpraca z ośrodkami naukowymi oraz organizacjami społecznymi w kraju i za granicą w zakresie badań i ochrony różnych terenów Polski, szczególnie regionu nadwdeckiego,**
- 4) Opiniowanie projektów decyzji planistycznych dotyczących różnych obszarów Polski, ze szczególnym uwzględnieniem terenów nad Wdą,**
- 5) Promowanie walorów turystycznych Polski, szczególnie rejonu Wdy,**
- 6) Prowadzenie działalności interwencyjnej mającej na celu ochronę przyrody i środowiska oraz dóbr kultury,**
- 7) Organizowanie i prowadzenie imprez turystycznych i sportowych,**
- 8) Prowadzenie szkoleń w zakresie umiejętności turystycznych i sportowych,**
- 9) Organizowanie festynów i konkursów,**
- 10) Opieka nad miejscami i obiektami o szczególnej wartości przyrodniczej, historycznej lub kulturowej,**
- 11) Gromadzenie i udostępnianie wydawnictw, filmów, nagrań, dokumentów i pamiątek związanych ze środowiskiem przyrodniczym, historią, kulturą i dniem dzisiejszym Polski, szczególnie z terenami nad Wdą,**
- 12) Współpraca z organami administracji państwowej i samorządowej, instytucjami, organizacjami społecznymi i przedsiębiorstwami w realizacji celów statutowych,**
- 13) Współpraca z podmiotami działającymi w sferze ochrony i promocji zdrowia oraz w sferze udzielania pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, wypadków i chorób.**

Praca Bractwa

- ✦ Zrealizowanie **49 projektów i kilkudziesięciu mniejszych zadań** o łącznym budżecie około **1,5 mln zł.**
- ✦ **Prawie 30 tys. godzin pracy społecznej** Bractwa i partnerów w czasie działań projektowych.

Praca Bractwa

- ✦ **Uczestnictwo w pracach organów społecznych związanych z ochroną przyrody, m. in.** w opracowywaniu i opiniowaniu dokumentów o charakterze strategii i programów na szczeblu nadleśnictw, gminnym, powiatowym i regionalnym; członkowie Bractwa uczestniczą lub brali udział w pracach **Zgromadzenia Miast i Gmin Zlewni Wdy, Rady Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Bory Tucholskie” i Wdeckiego Parku Krajobrazowego, Forum Rezerwatu Biosfery „Bory Tucholskie”**
- ✦ **Członkostwo w Lokalnej Grupie Działania „Bory Tucholskie”, obecnie LGD „Gminy Powiatu Swieckiego” oraz Ogólnopolskiej Platformie Organizacji Przyjaznych Środowisku**
- ✦ **Udział członków Bractwa w pracach organów samorządowych (Rada i Zarząd Powiatu, Rada Gminy)**

Praca Bractwa

- ✦ **Współorganizacja Oskich Biegów im. Krzysztofa Malinowskiego**
- ✦ **Pomoc w organizacji Maratonu Kajakowego „Zapora Żur” – przeprowadzenie ośmiu Kociewskich Kajakowych Imprez na Orientację**
- ✦ **Pomoc w organizacji i przeprowadzeniu imprez „Lato we Wdeckim Parku Krajobrazowym”**
- ✦ **Finansowanie działań informacyjnych i promocyjnych** (program telewizyjny o atrakcjach Wdeckiego Parku Krajobrazowego, wydanie 2000 map Parku, wystawy fotografii przyrodniczej), **fundowanie nagród** w konkursie plastycznym „Bory Tucholskie w twórczości dziecięcej” oraz fotograficznym „Perły polskiej przyrody”
- ✦ **Działalność wydawnicza – 12 publikacji**
- ✦ **Prowadzenie** (we współpracy z GOK Osie) **Klubu Przygody** - spotkania z ludźmi, którzy przeżyli interesujące przygody w różnych dziedzinach życia, przede wszystkim podczas dalszych i bliższych podróży oraz wypraw.

Koło PTTK

- ✦ Założenie i prowadzenie **Kociwskiego Koła PTTK „Budaje”** w **Osiu** listopad 2014 – dla Organizatorów InO i innych chętnych

Praca Bractwa

- ✦ **W latach 2015-2022** najwięcej czasu i pieniędzy oddaliśmy **KInO Azymut** – organizowaliśmy imprezy, uczestniczyliśmy w zawodach szczebla lokalnego, regionalnego i ogólnopolskiego, prowadziliśmy szkolenia. Oprócz dotacji w konkursach gminnych przeznaczaliśmy na te działania dochód z 1%.

Partnerami w pracy Bractwa były/są:

- Samorządy Woj. Kujawsko-Pomorskiego, Powiatu Świeckiego i Gminy Osie oraz ich jednostki organizacyjne
- Lokalna Grupa Działania „Bory Tucholskie, Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”
- Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Gospodarczego Ziemi Świeckiej „Inkubator Przedsiębiorczości”
- Nadleśnictwa Osie, Trzebciny i Dąbrowa
- Wdecki Park Krajobrazowy
- Ochotnicze Straże Pożarne z gminy Osie, Jednostka Ratownictwa Specjalistycznego z Osia, Wdeckie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
- Klub Turystów Wodnych Celuloza Świecie
- Gminny Ośrodek Kultury w Osiu
- Szkoły Podstawowe w Osiu, Brzezinach i Wierzchach
- 7 Drużyna Harcerska Azymut im. Szarych Szeregów w Osiu
- Kociewskie Koło PTTK „Budaje” w Osiu
- Przedsiębiorstwa z gminy Osie i prywatni darczyńcy

Bractwo Czarnej Wody 2000-2022

GŁÓWNE DZIAŁANIA I OSIĄGNIĘCIA

Opr.

Józef Malinowski

Realizacja projektów i zadań

- **49 projektów i kilkadziesiąt mniejszych zadań**
- **Łączny budżet około 1,5 mln zł, w tym:**
dotacje konkursowe **255 tys. zł**, wkład finansowy i rzeczowy Bractwa, partnerów i beneficjentów około **850 tys. zł**, wkład osobowy około **400 tys. zł** (Bractwo i partnerzy).

OPIS PROJEKTOW W OSOBNEJ PREZENTACJI

Zaangażowanie społeczne

- Wykonanie darmowych prac w ramach projektów i zadań przez członków, sympatyków oraz partnerów Bractwa – **prawie 30 tys. godzin**
- Wycena pracy wg niskich stawek (10-20 zł, w tym za prace wysoce specjalistyczne) – **około 400 tys. zł**
- Uzyskanie dużego efektu społecznego: w pracach na rzecz wspólnoty jako wykonawcy brało udział łącznie **kilkaset osób** – mieszkańców gminy Osie
- Uzyskanie istotnego efektu dodatkowego – w projektach z dotacją konkursową każda złotówka dotacji przyniosła **1,50 zł** wkładu finansowego i rzeczowego od Bractwa, partnerów i darczyńców oraz **1,50 zł** wartości pracy społecznej

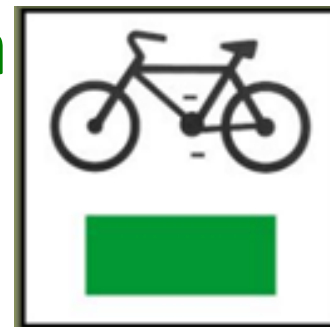
Promowanie walorów gminy Osie, powiatu świeckiego i Kociewia przez organizację wielu imprez rekreacyjnych Samodzielnie lub z partnerami

- ❖ Wycieczki piesze, rowerowe, autokarowe
- ❖ Marsze na Orientację
- ❖ Spływy kajakowe
- ❖ Festyny

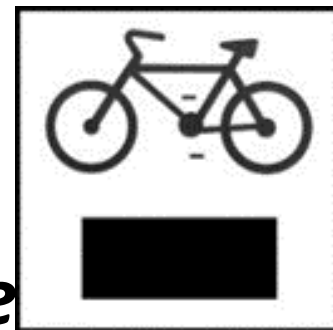

Wytyczenie nowych szlaków turystycznych

- Zielony rowerowy im. ks. dr. Bernarda Sychty (53 km) *Osie – Grzybek – Zur – Drzycim – Gródek – Diabelski Kamień – Laskowice – Jeżewo – Czersk Sw. – Jaszcz – Brzeziny – Miedzno – Osie*

- Czarny rowerowy „Na tropach II RP” (54 km) *Osie – Starnie – Tleń – Wierzchy – Szarłata – Łązek – Piaseczno – Stara Rzeka – zwalony most – Dębowiec – Trzebucze – Orli Dwór – Osie*

- Nieznakowany rowerowo-pieszy „Turystyczna Pajeczyna” (35 km) *Osie – Starnie – Zatoki – Tleń – Wierzchy – Pruskie – Łązek – Laski – Sliwiczki – Śliwice*

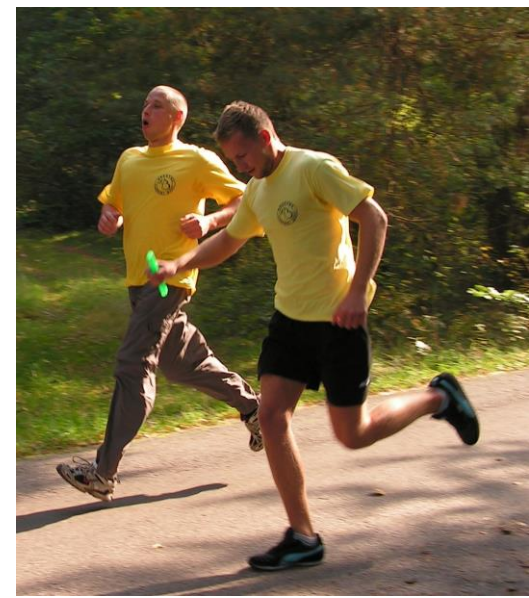

Pomoc w organizacji Maratonu Kajakowego „Zapora Żur”, w tym przeprowadzenie ośmiu Kociewskich Kajakowych Imprez na Orientację.

Współorganizacja Oskich Biegów im. Krzysztofa Malinowskiego (od 2006 roku)

- Zainicjowanie i organizacja **biegu głównego dla mężczyzn na trasie Żur – Osie** (około 7,5 km) o Puchar im. Profesora Alfonsa Hoffmanna – **11 razy**. **Od 2017 roku rozgrywana jest Leśna Za-Dyszka – bieg na 10 km oraz jako towarzyszące: marsz Nordic Walking i Biegi na Orientację.**
- Zainicjowanie i prowadzenie **klasyfikacji drużynowej Biegów Oskich** w kategorii szkół (o puchary Dyrektora Zespołu Szkół, obecnie Szkoły Podstawowej w Osiu) oraz klasyfikacji drużynowej zbiorowości gminnych

Przedłużenie istnienia stacji wodnej w Żurze, uporządkowanie i szersze udostępnienie terenu koło hangaru (dziś pole biwakowe)

Uratowanie przed ostatecznym zapomnieniem 14 cmentarzy ewangelickich w gminie Osie i Wdeckim PK

Spotkania w Klubie Przygody

- z **P. Stefanem Konczalem**, uczestnikiem wyprawy do tajgi kanadyjskiej
- z **P. Ryszardem Bocianem** o wysokogórskiej wyprawie do Peru
- z **P. Edwinem Bracką** o podróży do Peru i Boliwii
- z **P. Radosławem Literskim** o jego wożach po Europie i Azji
- z **P. Rafałem Kuzimskim** o wielkiej samochodowej wyprawie do Azji Środkowej i zdobyciu Szczytu Lenina w Pamirze
- z **PP. Rafałem Lipińskim i Radosławem Literskim**, organizatorami i uczestnikami sztafetowej wyprawy z Soczi (Rosja) do Sztambułu (Turcja)
- z **P. Rafałem Kuzimskim**, organizatorem i uczestnikiem wyjazdu do Iranu i Armenii, zdobywcą wulkanu Demawend

Realizacja zadań związanych z V Kongresem Kociewskim 2015

- **Udział w przygotowaniach i podsumowaniu Kongresu**
- **Organizacja Pucharu Kociwia w Imprezach na Orientację 2015** – cykl czterech zawodów InO, startowało prawie 650 uczestników.
- **Organizacja Imprezy na Orientację NAD WDA 2015** o Puchar Kociwia (a także w innych cyklach pucharowych) w gminie Osie, startowało 110 zawodników na sześciu trasach pieszych, rowerowej i kajakowej
- **Przeprowadzenie Kociewskiej Kajakowej Imprezy na Orientację ZAPORA ŻUR 2015** w ramach XVIII Ogólnopolskiego Maratonu Kajakowego (Grand Prix Polskiego Związku Kajakowego). Uczestniczyło 29 załóg – 57 zawodników. Zawody zaliczono do Kayak Orienteering Challenge, czyli cyklu kajakowych InO na Kociwiu i Kaszubach.
- Organizacja dwóch wycieczek autokarowych (części dłuższych wycieczek) po terenie Kociwia świeckiego (w tym po Wdeckim PK) dla zjazdu rocznika leśników oraz dla Oddziału Przewodnickiego PTTK w Toruniu.

Realizacja zadań związanych z V Kongresem Kociewskim 2015

- **Wydanie zestawu „Gmina Osie na dawnej fotografii 2”.** Zawiera niepublikowanych dotąd 19 pocztówek i 3 zdjęcia z widokami: Tlenia, Osia, Łążka, Skrzynisk. Większość kartek pocztowych pochodzi z lat 1900 – 1920.
- **Udział w przygotowaniu przewodnika po terenie powiatu świeckiego – opracowanie opisu szlaków pieszych powiatu.**
- **Współorganizacja Konkursu Wiedzy Przyrodniczej, Regionalnej i Pożarniczej 2015.** Wzięły w nim udział szkoły z Cekcyna, Nowego, Lniana i Osia.
- **Organizacja Gimnazjalnego Konkursu Wiedzy „Nasza mała Ojczyzna Kociewie”.** W I etapie 528 brało udział 528 uczniów gimnazjów w Gródku, Jeżewie, Laskowicach, Lnianie i Osiu. W II, finałowym etapie uczestniczyło 75 uczniów z pięciu gimnazjów.

**V Kongres
Kociewski 2015**

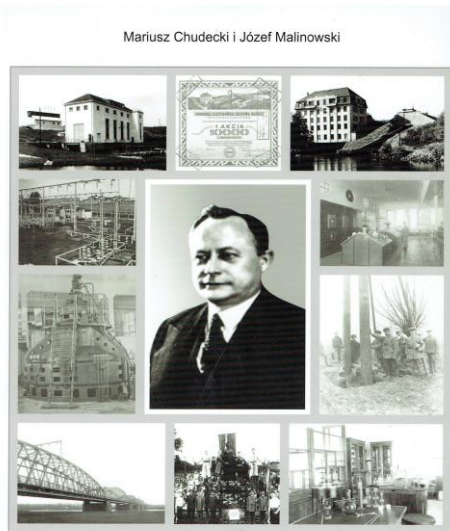
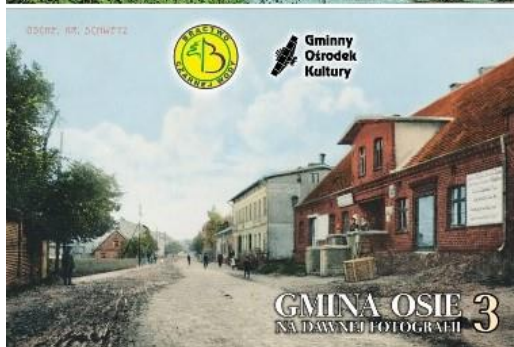
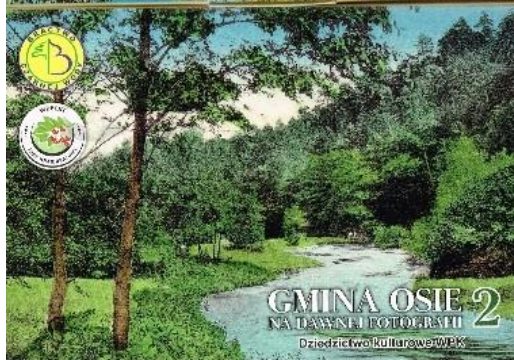
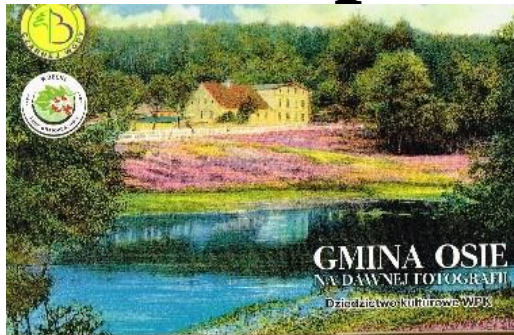
Realizacja zadań związanych z V Kongresem Kociewskim 2015

- W ramach XXVI Biegów Oskich im. Krzysztofa Malinowskiego po raz 10 zorganizowano bieg z Żura do Osia.
- Godzinne przedstawienie regionu Kociewia na listopadowej sesji Rady Gminy Osie
- Wystawienie i odsłonięcie tablic pamiątkowych Sychty i Hoffmanna 22 listopada w Osiu w miejscu ukrywania się ks. Sychty podczas okupacji w Żurze przy polu biwakowym, związanym z działalnością prof. Hoffmanna.

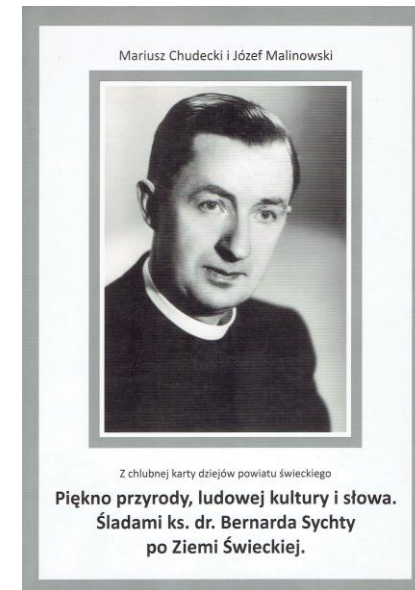

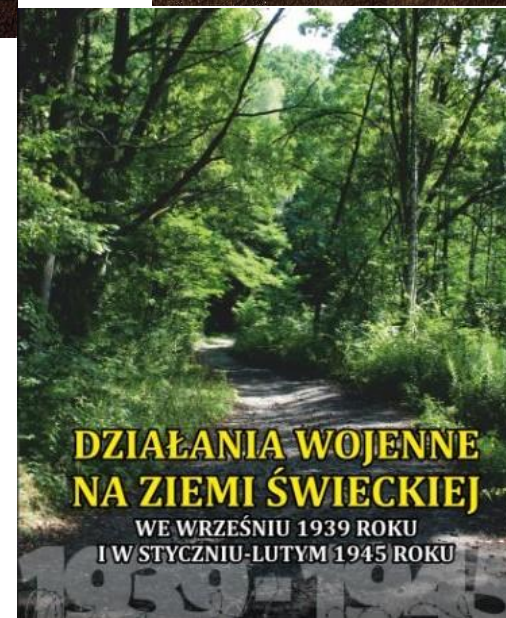
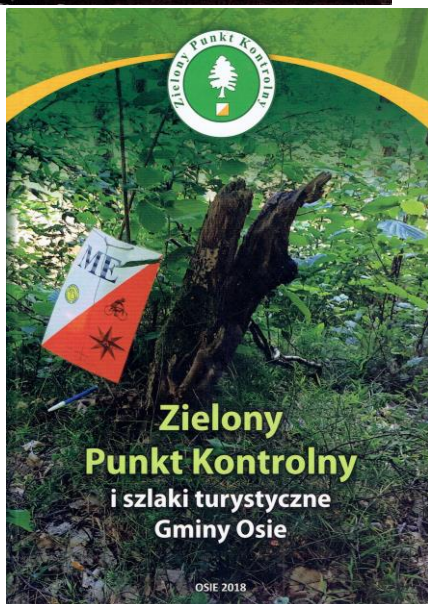
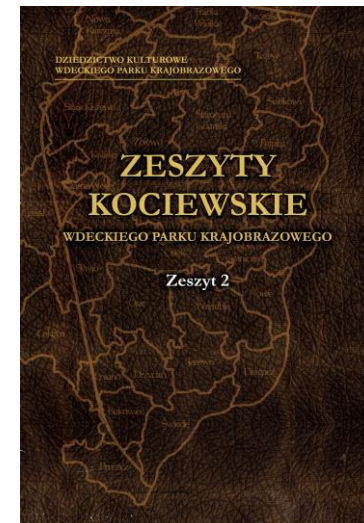
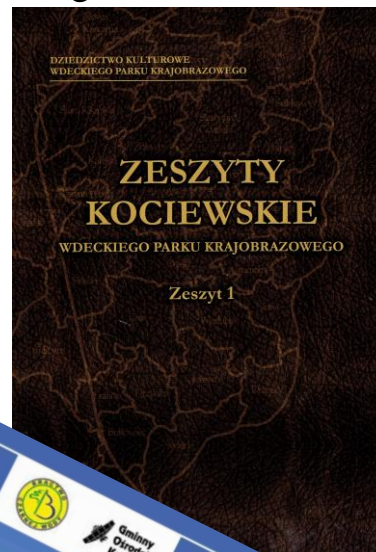
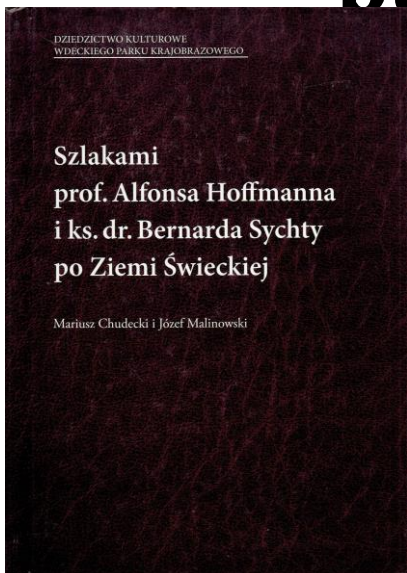
Przygotowanie / wydanie piętnastu publikacji o naszych terenach

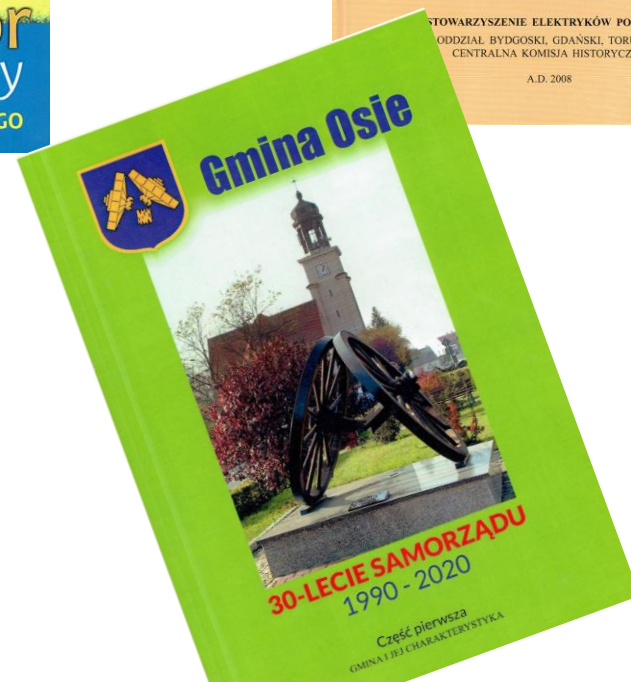
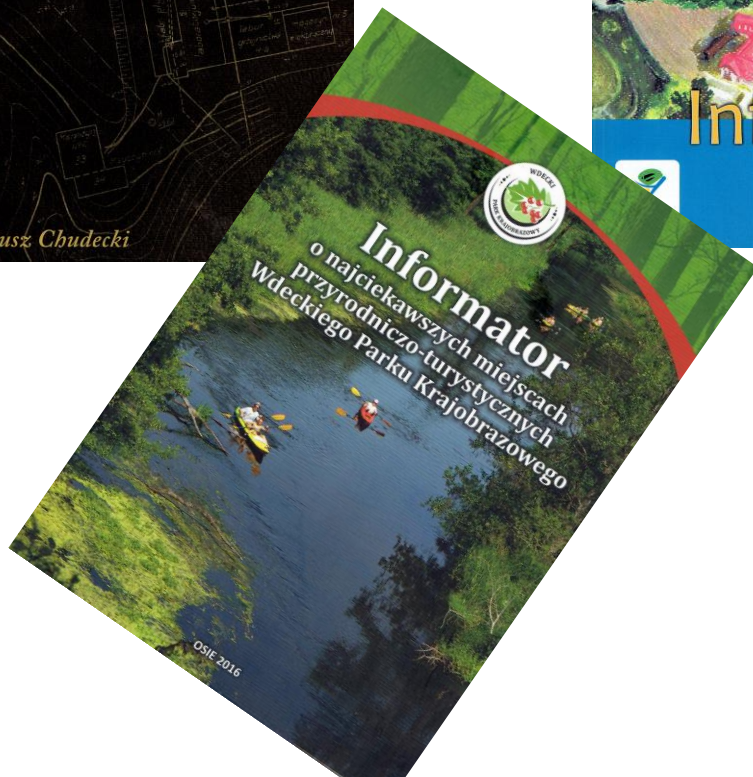
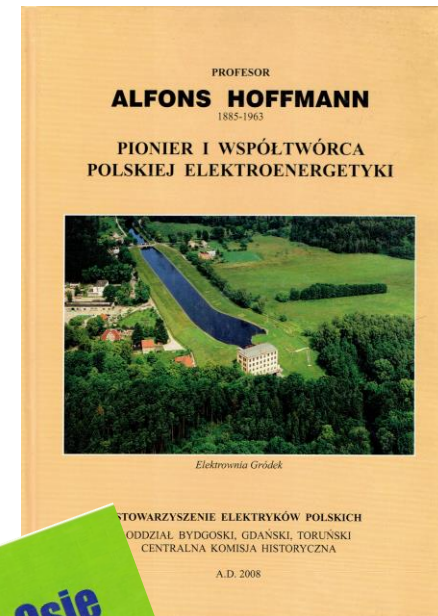
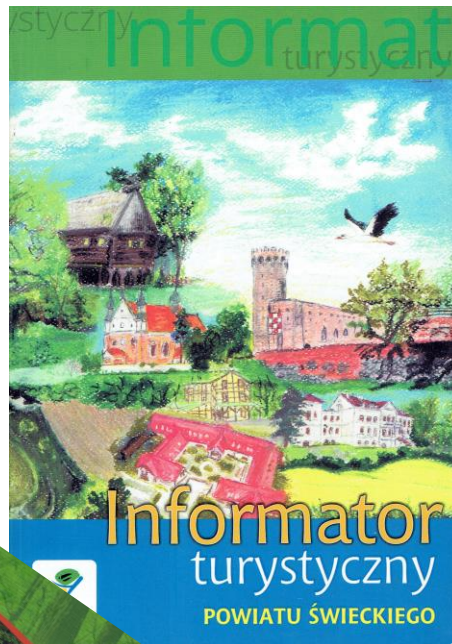
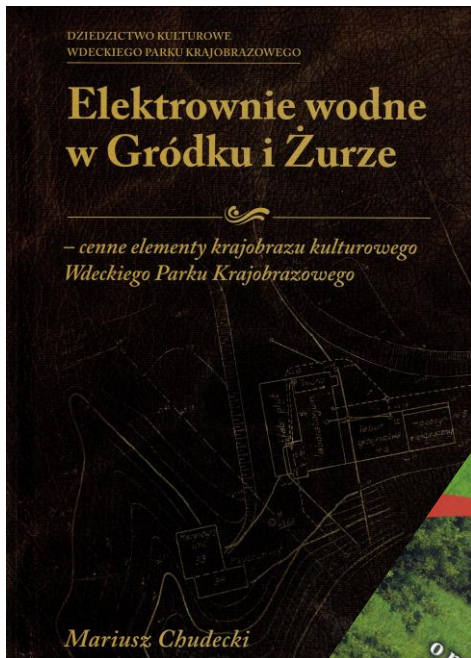
Z chlubnej karty dziejów powiatu świeckiego
Profesor Alfons Hoffmann - człowiek, który oświecił Pomorze

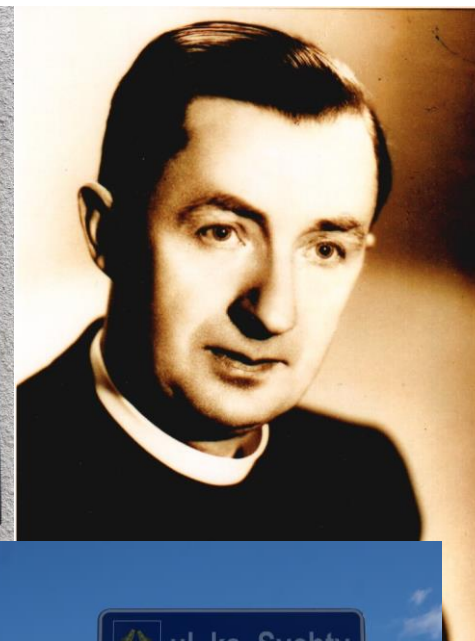
Przygotowanie / wydanie piętnastu publikacji o naszych terenach

Publikacje naszych członków i współautorstwo publikacji

Rozpropagowanie dwóch wybitnych postaci związanych z naszą gminą, powiatem i Kociewiem

Popularyzacja prof. Hoffmanna, ks. Sychty i szlaków ich imienia w mediach

/ przegniotti cążora / naszich winów" („Piersi upiók Jezesa”).

Poeticko książka Kristině Labúddě bádze ósobliwě wótrno dló Sanktuarium Matczj Bószczj Wejrowszczj. Kústosz tegó sanktuarium, ó. Daniel Szusták, napisól w przedmówiě pó polsku: „Ten dokóz ukázýwý nama, lédzóm wierzącym, ó, nie dó sá zrozniec Christusa, czej nie bádzeme zdrzele na Krziż. Nie dó sá zrozniec cwéku codniowégó zéćó, czej nie bádzeme zdrzele na krziż. Krziż, chtrénj je Znaká bolescé, je téż Znaká dobécó i paschalny redoté”.

W całosce wówrzete terczarczj z Wejrowa sá bólnym wkłóda do kaszëbsczj piśmienizné.

Stanisław Janke

Kryetyna Labúdda, *Z Chrystusem przez Kaszubská Golgotę. Z cerpiącym Christusa przez Wejrowskú Golgotę*, Wydawnictwo WR, Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej, Wejherowo 2014.

Wędrówki śladami wielkich Pomorzan

Do rąk czytelników na Kociewiu i w Borach Tucholskich trafiła niedawno bardzo ciekawa publikacja. Jej autorami są regionaliści związani z Osiem i ziemią świecką: Mariusz Chudecki i Józef Malinowski. Książka zawiera dwa przewodniki historyczno-turystyczne dotyczące szlaków im. prof. Alfonsa Hoffmanna i ks. dr. Bernarda Sychty. Zostały opracowane w pierwszej dekadzie XXI w., ale dla potrzeb nowego wydawcy, uaktualniono opisy oraz rozszerzono materiał informacyjny i ilustracyjny. Zmieniono też w 2013 r. przebieg jednego ze szlaków (im. A. Hoffmanna). Książka została opublikowana jako tom I planowanego serii wydawniczej „Dziedzictwo kulturowe Wódeckiego Parku Krajobrazowego”.

W pierwszym przewodniku, o intrygującym i bardzo trafnym tytule „Profesor Alfons Hoffmann – człowiek, który oświetlił Pomorze”, w części historycznej ukazano zasługi wybitnego uczono i inżyniera w dziedzinie elektryfikacji Pomorza i hydroenergetycznego

wykorzystania Wdy (Czarnej Wody). Autor, Mariusz Chudecki, przedstawił również znaczący wpływ hydroenergetyki na rozwój Pomorza w okresie międzywojennym – na przykładzie elektrowni w Gródku. Ilustracja помещona na stronie 25 publikacji ukazuje uroczyste uruchomienie pierwszej turbiny w tym zakładzie przez Prezydenta RP Stanisława Wojciechowskiego w 1923 r. W części turystycznej, opracowanej przez Józefa Malinowskiego, odnajdziemy szczegółowy opis złotego szlaku (wraz z kilometrażem). Malowniczy szlak prowadzi od Błędna do Leosia i liczy 40 kilometrów. Wędrówkę rozpoczynamy w Błędnie (na trasie Śliwice – Skórcz), a kończymy przy nieczynnej stacji PKP w niewielkiej osadzie Leosia (na linii kolejowej Laskowice – Tuchola). Czytelnika zainteresować mogą również ciekawostki na temat sandru Wdy (s. 73–74).

Drugi przewodnik, o rozbudowanym tytule „Piękno przyrody, ludowej kultury i słowa. Śladami ks. dr. Bernarda Sychty po Ziemi Świeckiej”, zawiera szczegółowe informacje biograficzne dotyczące związków cenionego na Pomorzu leksykografa, folklorysty i literata z obszarem współczesnych gmin Osie, Drzycim i Jezewo. Na tym właśnie terenie członkowie Bractwa Czarnej Wody wytyczyli szlak rowerowy nazwany przez nich „naokólnym” (s. 5). Szlak zaczyna się i kończy w Osiu, gdzie w latach 1941–1945 ukrywał się przed Niemcami ksiądz Sychta. Trasa wiedzie przez Żur, Drzycim, Gródek, Laskowice, Jezewo, Czerek Świecki, Jaszcz, Brzeziny i Miedzno, a więc przez obszar, na którym zasłużony leksykograf gromadził materiał do trzytomowego *Słownictwa kociewskiego na tle kultury ludowej*. Większość dystansu możemy pokonać drogami asfaltowymi o niewielkim natężeniu ruchu. Dopelnieniem części historycznej jest opis turystyczny, traktujący również obszernie o środowisku przyrodniczym. Zaprojektowany szlak liczy 55 kilometrów, a do większych jego atrakcji zaliczymy m.in. wybudowane przed II wojną światową elektrownie wodne (Żur – na 10. kilometrze trasy i Gródek – po 21 kilometrach). Przy

LEKTURY

Szlakami prof. Alfonsa Hoffmanna i ks. dr. Bernarda Sychty po Ziemi Świeckiej

Mariusz Chudecki i Józef Malinowski

Ilustracja w recenzji prasowej Bractwa Czarnej Wody, Józefa Malinowskiego, Fot. Krystyna Malinowska

kościół w Gródku krzyżują się też oba ukazane w publikacji szlaki turystyczne (s. 168). Natomiast w okolicy Żuru J. Malinowski poleca odwiedzić „kirchacza” – pozostałości dawnego cmentarza ewangelickiego (s. 163). Ten regionalny rzeczownik utworzono, jak podaje autor, od niemieckiego Kirchhof – cmentarz. Ciekawostki językowe niewątpliwie wzbogacają przekaz o charakterze historyczno-kulturowym.

Oba przewodniki są warte polecenia. Czytelnikom „Pomeranii”, szczególnie tym lubiącym piesze i rowerowe wędrówki. Arturem wydawnictwa jest ponadto przypomnienie zasług dwóch wspaniałych Pomorzan. Jeden z nich był twardo stąpającym po ziemi inżynierem, ale i marzyicielem, który już od dziecięcych lat pragnął oświetlić umiłowane Pomorze. Drugi zaś był uczonym kapłanem, „piastunem słowa”, który z kolei, uratował przed zapomnieniem potężny zasób kaszubskiej i kociewskiej leksyki. Pamiętajmy o nich na szlaku. Ziemia świecka czeka na swoich eksploratorów!

Kazimierz Januszewski

Mariusz Chudecki i Józef Malinowski, *Szlakami prof. Alfonsa Hoffmanna i ks. dr. Bernarda Sychty po Ziemi Świeckiej*, Bractwo Czarnej Wody i Wódecki Park Krajobrazowy, Osie 2013.

Opisaniem Mariusz Chudecki i Józef Malinowski, Fot. Krystyna Malinowska

tablicę ninięszą lunduję mieszkańcy Pelplina

Patronat honorowy nad pelplińskimi obchodami roku ks. B. Sychty objęli: ks. bp Jan Bernard Szlaga oraz burmistrz Andrzej Stanuch. Te kilka miesięcy było szczególnym czasem, gdy postać autora „Słow-

Gmina Osie, na terenie której w latach 1941–45 ukrywał się przed hitlerowcami ks. Bernard Sychta, doceniła jego zasługi jako badacza kultury kociewskiej. Wyrazem tego jest wydana przez Bractwo Czarnej Wody w 2007 r. publikacja Mariusza Chudeckiego i Józefa Malinowskiego pt. „Piękno przyrody ludowej kultury i słowa. Śladami ks. dr. Bernarda

22

Wiadomości Sierakowickie

05 (299) czerwiec 2014

Sychty po Ziemi Świeckiej”. Jest to przewodnik historyczno-turystyczny popularyzujący zasługi ks. Sychty dla zachowania wiedzy o gwarze i kulturze kociewskiej. W 2011 r. jedną z ulic Osia nazwano imieniem ks. Sychty. Natomiast w 2013 r. została odsłonięta tablica pamiątkowa na budynku przy ul. Kościuszki, w którym w czasie wojny ukrywał się ks. Sychta. Rok później został stworzony liczący 55 km szlak rowerowy nazwany Jego imieniem. To szlak zaznaczył się i kończy w Osiu. Łączy on cenne pod względem przyrodniczym, krajoznawczym i kulturowym tereny gmin Drzycim, Jezewo i Osie.

Tablica upamiętniająca pobyt ks. Bernarda Sychty nad morzem znajduje się także w Jastarni. Jest zlokalizowana przy skrzyżowaniu ulic Portowej i ks. B. Sychty.

AK

Tablica na budynku przy ul. Kościuszki w Osiu (fot. Urząd Gminy Osie)

Szlak Hoffmanna na zestawie trzech pocztówek

Popularyzacja postaci południowego Kociewia

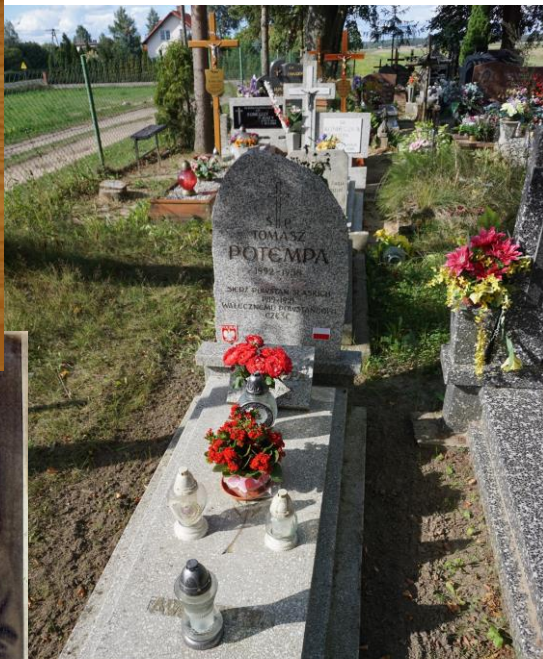
- **Józef Semrau** – proboszcz parafii w Osiu 1870-1904, działacz społeczny i narodowy, rozdawał biednym działki kościelne na budowę domów, inicjator budowy linii kolejowej Laskowice – Czersk, zostawił po sobie rozbudowany kościół, nową plebanię i organistówkę.
- **Jan Bruski** – proboszcz parafii w Osiu 1934-39, działacz społeczny. Wsparł wielu parafian, którzy stracili domy w wielkim pożarze w Osiu 1938 roku. Aresztowany przez hitlerowców, przeszedł męczeńską drogę przez obozy koncentracyjne.
- **Alojzy Bruski ps. Grab** – żołnierz Września 1939. W latach okupacji organizator konspiracji na Pomorzu, dowódca zgrupowania partyzanckiego AK, Po wojnie skazany na karę śmierci przez ówczesne władze.
- **Stanisław Gzella** – nauczyciel licealny, doktor filologii klasycznej, znawca kultury starożytnej, autor wielu rozpraw i artykułów naukowych, tłumacz przysięgły języka angielskiego i niemieckiego, podróżnik, działacz PTTK.
- **Bernard Ostrowski** – nauczyciel muzyki i śpiewu, instruktor i dyrygent chórów, opracował śpiewniki kaszubskich pieśni ludowych, kompozytor.

Coroczne uczczenie ważnych rocznic i postaci – kwiaty i info na Facebooku

Zebranie materiałów dotyczących życia powstańca śląskiego, mieszkańca Brzezin, pochowanego na cmentarzu w Osiu

NACZELNY KOMENDA
WOJSK POWSTAŃCZYCH
GÓRNEGO ŚLĄSKA.

No 3167 / 1 III
m.p. dn. 9 lipca 1938
WALECZNIEM
POWSTAŃCOWI CZĘŚĆ!
T. Potempa
Kawaler
Otrzymał
Władza nac. r. 1938
30.5.38. jako część za
udział w walce o wyzwolenie
ZIEMI GÓRNOŚLĄSKIEJ z pod
jarzma niemieckiego w powstaniu
roku 1918.

NACZELNY KOMENDA
WOJSK POWSTAŃCZYCH

- dla celów rentowych wolne od opłaty -

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
Województwo Katowice
Powiat Lubliniec
URZĄD STANU CYWILNEGO
w Kaletach
Nr. 22 / 1992

Wyciąg z aktu urodzenia

Zaświadczam, że Tomasz Potempa =====
(osobnik i imię)

syn-córka Franciszka i Katarzyny =====
(imię)

urodził się dnia siódmego grudnia /7.12./ =====
tyśiąc osiemset dziewięćdziesiątego drugiego roku =====
===== 1892 roku w Dyrdech =====
Kalety, dnia 28 stycznia 1995 r.

hieronim
Urzędu Stanu Cywilnego
w Kaletach

Czudaj Adolf

CWD - MSW-M-7. Zam. 4496/S/LŚ - 2823-Lak-1.10.58-1.006.000-Płm. kl. IV A1/80 g

Założenie i działalność Klubu Imprez na Orientację Azymut Osie

• Założyciele

Działalność Azymutu w osobnej prezentacji

Wsparcie działań przeciw pandemii Covid przez zakup środków ochrony i koncentratora tlenu – współpraca z Jednostką Ratownictwa Specjalistycznego z Osia

Prowadzenie strony internetowej i Facebooka Bractwa

Bractwo Czarnej Wody
Opublikowane przez: Józef Malinowski · 2 czerwca 2022 ·

JULIA ANISZEWSKA
- 2 miejsce w Mistrzostwach Polski w Nocnych InO
- 2 miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Polski w InO (w ekipie Skarmatu Toruń)
- zdobywca 5 pucharów w cyklach regionalnych InO (Województwa, Borów Tucholskich i Kociewie)
- 71 startów, 98 etapów/tras... [Zobacz więcej](#)

Bractwo Czarnej Wody
Opublikowane przez: Jan Bocian · 15 lutego 2022 ·

15 lutego br. przypada 92. rocznica uroczystego uruchomienia elektrowni wodnej w Żurze przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prof. Ignacego Mościckiego. Przebieg tej uroczystości, od której rozpoczęły się obchody 10-lecia powrotu Pomorza do Polski, relagowała szeroko prasa pomorska i centralna. Opisują ją artykuł Mariusza Chudeckiego w tygodniku "Nowe Świecie", do lektury którego zachęcamy. Ukazał się on na portalu i Facebooku [Nowe Świecie](#).
<https://nswiecie.pl/art...> [Zobacz więcej](#)

Bractwo Czarnej Wody
Opublikowane przez: Józef Malinowski · 1 kwietnia 2022 ·

Na primaaprilisowy wieczór zdjęcie centrum Osia sprzed kilkadziesiąt lat.

Bractwo Czarnej Wody
Opublikowane przez: Józef Malinowski · 3 maja 2022 ·

Ksiądz dzieciak Jan Bruski (zmarł 4 maja 1942 roku)
Proboszcz parafii w Osiu 1934-39, zaczął pracę duszpasterską w czasie zaborów, potem w wolnej Polsce. Działacz społeczny. Wspierał wielu parafian, którzy stracili domy w wielkim pożarze w 1938 roku. Aresztowany przez hitlerowców w październiku 1939 roku przeszedł meczną drogę przez obozy koncentracyjne.
O... [Zobacz więcej](#)

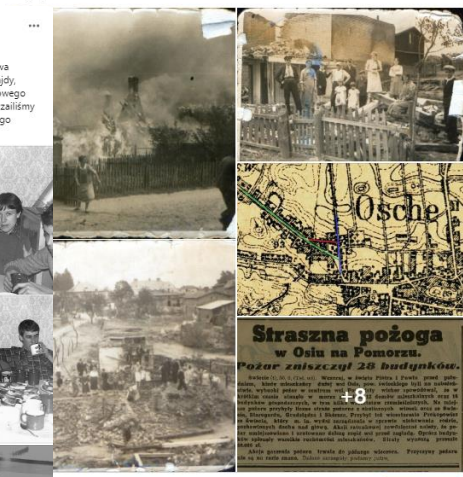
Bractwo Czarnej Wody
Opublikowane przez: Józef Malinowski · 10 września 2022 ·

AJE
omnienia... Przed 40 laty kilkanaście osób założyło w Osiu kolo PTTK „Sudaję”. Nazwa odni się z gwary kociewskiej i oznacza „stare kociewskie buty”. Spotkania, wycieczki, rajdy, zdi w góry... Na zdjęciach 1-8 powitanie Nowego Roku 1983 w Radafisce (wg urzędowego bzu miejscowości powinno być „w Radafiskich”?! ale nikt tak nie mówi; my przyzwyczajaliśmy to dawniej odmiany), 9-15 spływ z Łub do Tlenia na zlot z okazji Dnia Wojska Polskiego (dziennik 1983), 16... [Zobacz więcej](#)

Bractwo Czarnej Wody
Opublikowane przez: Józef Malinowski · 29 czerwca 2022 ·

WIELKI POZAR W OSIU
W środę 29 czerwca 1938 roku przed południem od iskry komina u Szczepańskich przy ul. Księdzka Semraua w Osiu zapalił się dom. O pożarze poinformował ksiądz w trakcie mszy z okazji święta Piotra i Pawła. W wyniku silnego wiatru i upału, pożar rozprzestrzenił się szybko na kilkanaście innych obięć po obu stronach tzw. trzylatcej ul. Ks. Semraua i Szkolna. W jego wyniku spłonęło prawie 30 budynków, a po ich odbudowie zmienił się układ uliczek i dojazdów... [Zobacz więcej](#)

Straszna pożoga w Osiu na Pomorzu. Pożar zniszczył 28 budynków.
+8

Wyświetl statystyki i reklamy [Promuj post](#)

2 komentarze 1 udostępnienie

Wyświetl statystyki i reklamy [Promuj post](#)

2 udostępnienia 61

Wyświetl statystyki i reklamy [Promuj post](#)

2 komentarze 7 udostępnienie

statystyki i reklamy [Promuj post](#)

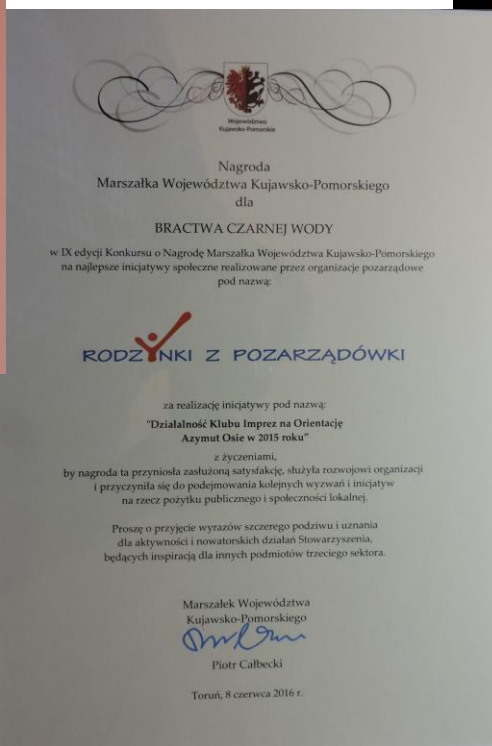
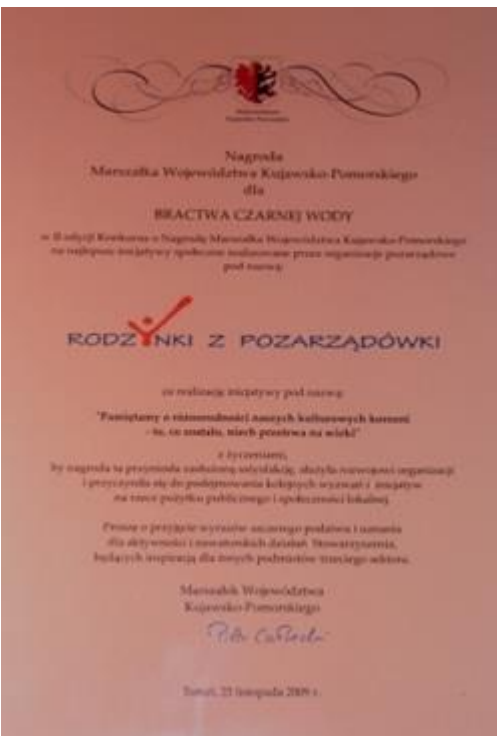
125 10 komentarze 68 udostępnienie

Uzyskanie statusu organizacji pożytku publicznego w 2009 roku

- ✦ **W latach 2010-2022 z 1% podatku uzyskaliśmy przychód 76000 zł – rocznie od 1500 do ponad 15000 zł. Większość z tych pieniędzy przeznaczaliśmy na działalność Azymutu**

Trzy nagrody Marszałka Województwa w konkursie „RODZYNKI Z POZARZĄDÓWKI – 2009, 2016 i 2020

2022 Wyróżnienia od Marszałka Województwa dla Bractwa i Starosty Świeckiego dla prezesa za promocję województwa i powiatu

Starosta Świecki
Barbara Studzińska

*Nagroda
Starosty Świeckiego
dla
Pana Józefa Malinowskiego
za szczególne osiągnięcia w dziedzinie
„Promocja Powiatu”*

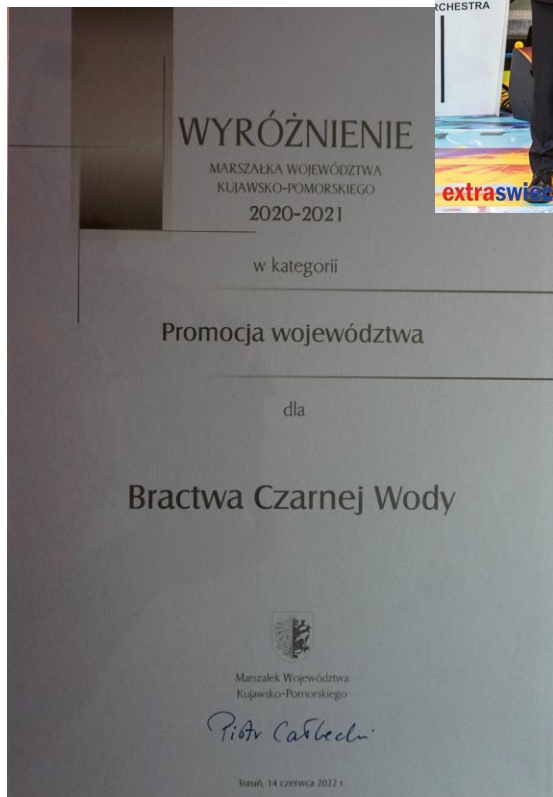
Pana działalność w obszarze kultury i turystyki oraz zaangażowanie w sprawy społeczne zasługują na najwyższe uznanie.

Dziękuję za Pana aktywną postawę i chęć działania dla dobra naszego Powiatu.

Z wyrazami szacunku i uznania

*Starostą Świecką
Barbara Studzińska*

Świecie, dnia 9 marca 2022 r.

Za publikację o działaniach wojennych 1939 i 1945 na naszych terenach, wydaną przez Bractwo i GOK, z naszej inicjatywy specjalne wyróżnienie Starosty Świeckiego 2022 otrzymał pośmiertnie Hubert Siekierkowski

Srebrne Koła dla Bractwa i gawerton dla prezesa w 2015 roku oraz Brązowe Koła dla prezesa w 2019 roku – za zasługi dla Gminy Osie

